

MIT TUD a föld alatti rakéta?

Kábelt kell lefektetni a város lakónegyedében. Fel-törnek az aszfaltot, gépek áll-nak munkába, körös-körül földhegyek nőnek, sem gya-logosan, sem járművel nem lehet áthaladni rajtuk. Ugye ismerős a kép? És mi tör-ténjék akkor, ha autósztá-da lakóházak, vasúti töltés, villamossínok vagy repülőtér alatt kell ilyen munkát vé-gezni?

A legutóbbi időkig a Szov-jetunióban nem volt olyan gép, amelyik árok nélküli vágathajtás elkészítésére al-kalmas lett volna. A Tudo-mányos Akadémia szibériai szekciójának tudósai és mér-nökei az építő- és kikészítő-gépek odesszai gyáregységé-nek kollektívájával együtt-működve elsőként hoztak létre ilyen gépet. A pneuma-tikus lyukfúró rakétára em-lékeztető, ijesztő külsejű, ütőrendszerű gép és föld alatti kábelek talajba súly-lyesztését könnyíti meg. Munkáját többféle módon végzi: szúr, fúr, perforál, sajtol stb.

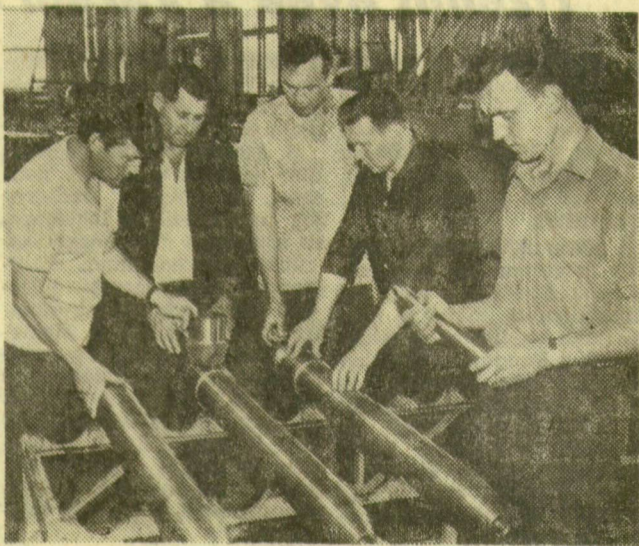
A föld alatti rakétának leginkább az építési szak-emberek örülnek. Kítűnő ajánlólevele van: pontosan, megbízhatóan működik. Az odesszai pneumatikus lyuk-fúróra külföldön is felfigyeltek, és nem is alaptala-nul: termelékenység, meg-bízhatóság, időtartam szem-pontjából többszörösen fö-lülmúlja a külföldi pneuma-tikus lyukfúrókat. Ezért Angliában, a Német Szövet-ségi Köztársaságban, Svájcb-an, Japánban elismeréssel fogadták az odesszai gépet.

Az NSZK-beli kölni városi lapban, a Kölner Stadtan-zeigerben a közelmúltban a következő tudósítás jelent meg: „Szovjet rakétával fúr-nak Eitorf közelében.

Eitorf. — Egy szovjet gyártmányú pneumatikus ra-kéta csúszottok délelőtt csak-nem nyolc méter széles or-szágut alatt fúrt lyukat Bouraueinél. Ez az első szov-jet útépítő gép, amelyik az NSZK-ban működik. Az eitorfi faluközösségben ez volt a gép első próbája. Korte építésmérnök, aki mint a faluközösség elnöke irányítja a fúrás munkála-tokat, nagyon elégedett a géppel, mellyel eddig össze-sen négy lyukat fúrtak. A rakétáról mindenki az elra-gadtatás hangján szól. Könnyű talajban 30 percre volt szüksége tizenkét mé-teres lyuk fúrásához, míg nehéz, köves talajban a rakéta másfél óra alatt nyolc métert tett meg. A gép hossza másfél méter, átmé-rője 135 milliméter, súlya 85 kilogramm. A rakétát pneumatikus dugattyú hozza mozgásba. A már meg-levő fúrógépekkel szembe-ni nagy előnye, hogy fúrat-nyílása kicsiny.”

A bemutató után a H. U. Industrielle Anlagen nyu-gatnémet cég úgy döntött, hogy a Szovjetunióban gyár-tott pneumatikus lyukfúró berendezések csaknem ötven százalékát megvásárolja.

Az építő- és kikészítő-gépek gyára második eszten-déje készíti rakétáit. A konstruktőrök, mérnökök, műszakiak a gyár újítóival együtt sok energiát fordí-tottak arra, hogy a gép min-den alkatrészre megbízható-an működjön. Az, hogy az odesszai lyukfúró a leg-jobbnak ismerik el a vilá-gon, a gyár egész kollektí-vájának sikere.

A pneumatikus lyukfúró üzemi ellenőrzése

A finálé törvényszerű. Ál-lami bizottság érkezett Odesszába, hogy a pneuma-tikus lyukfúró minőségi vizs-gálatát elvégezze. Úgy tűnt, a föld alatti rakéta minden dicsőretet megérdemel, ám a bizottság szinte az utol-só alkatrészig mindent gon-dosan megvizsgált. A gép működését a gyár vezető szakemberei ismertették.

Végül az állami bizottság munka közben ellenőrizte a fúrógép tulajdonságait. A ra-kétát a gyár udvarán egy kis mélyedésbe helyezték. A kompresszor bekapcsolása után a sűrített levegő moz-gásba hozta a berendezést, amely a nehéz, agyagos ta-lajt préselve, egyenes, tö-mörített falú nyílást hagyott maga mögött. A „fémvakon-dok” óránként 60 méteres sebességgel haladt előre. A munka pontossága és minő-sége kifogástalan volt.

Kítűnő — ez volt az ál-lami bizottság minden tag-jának véleménye. A beren-dezés — az odesszai gép-gyártó üzemek termékei kö-zül elsőként — háromévi határidőre megkapta a mi-nőségi termék jelét. Ünne-

pélyes percek következnek — aláírják a nevezetes dön-tésről szóló jegyzőkönyvet.

Mit jelent a minőségi ter-mék jele? Mindenekelőtt ez a gyári alkotói közösség munkájának elismerése. Nem kevésbé fontos a dolog gazdasági oldala sem. A mi-nőségi jel megszerzése után a gép átvételi árát felemel-ték, ami az üzemi dolgozók gazdasági ösztönzésének újabb forrása lett. Jól járt az állam is: a gép megbíz-hatóságának fokozása, vala-mint működési idejének száz órára való felemelése révén a népgazdaság évi negyed-millió rubelt takarít meg.

A minőségi jel kötelez, ezt jól tudják az üzemiak. A Tudományos Akadémia szib-ériai szekciójának tudósai-val együtt már újabb, az ed-diginél erősebb lyukfúró lét-rehozásán dolgoznak. Ezen-kívül most készül az első so-rozat pneumatikus postai gyorslyukfúró berendezés.

M. GORBISZ

(Fordította Bálint István)

Holdról a hektárra

Helyzetjelentés a földnyilvántartás átszervezéséről

Az utóbbi évek egyik leg-nagyobb munkájához kezd-tek járasi és megyei földhi-vatalaink, mint már jelen-tettük. Másfél évszázados hagyomány alapján orszá-gunk tartott ki legtovább Európában a kataszteri hol-don alapuló területmérési rendszer mellett. Az elmúlt évben Békés és Győr me-gyében már megtörtént az átállás, az itt szerzett ta-pasztalatok alapján fogtak hozzá hat megye között ná-lunk is az előkészületek megszervezéséhez. Közpon-tilag augusztus 30-át jelölték meg az új területmérési ada-tok feldolgozásának befejező dátumaként, a járasi földhi-vatalok azonban vállalták, hogy mindenütt befejezik megynkben ezt a munkát egy hónappal korábban.

A vállalat nagyságára ele-gendő egy számot említe-nünk: 310 ezer 234 földrés-zlet átszámítását és az ada-tok gépreviteli előkészítését kell elvégezniük erre az idő-re. A birtokívek rendezé-se, városaink kül- és belte-rülete, kertjeink rendszere — külön osztályozva műve-lési ágak szerint is —, min-den gazdaság és egyéni ter-melő által bejelentett vala-mennyi változás helyszíni ag-ronómiai ellenőrzése és az új aranykorona-értékek megállapítása, csak a nagy-ját említettük — valóban ko-moly feladatot jelent. Meg-nyugtató azonban, hogy a nagy munka eredménye egy valóban megbízható, minden szükséges adatot pontosan rögzítő, egyöntetű földnyil-vántartás lesz. Talán a nép-számlálás munkálataihoz ha-sonlítható az a sokrétű föl-mérés és ellenőrzés, ami az adatoknak a Mezőgazdasági és Élelmezéstudományi Minisz-terium statisztikai és gépelem-ző központjába való jutását előzi meg. Számítógépek ke-zelői gyakran mondják, hogy ezek a csodálatos szerkeze-tek nemcsak gyorsan szá-molnak, de a tévedés lehe-tőségét is kizárják, illetve minden hibát észlelnek. A közreműködők pontosságát dicséri az a tény, hogy az ed-dig előkészített és gépi föl-dolgozásra továbbított közel százezer földrészlet adatából alig néhányban találtak té-vedést.

Említettük az előbb az át-számítandó földrészeket szá-mát. Ennek több mint fele, pontosan 159 ezer 392 Sze-gedhez, illetve a szegedi já-ráshoz tartozik. A szőlő- és gyümölcskultúra adja a ma-gyarazatát ennek a sokrétű-ségnek. A járasi földhivatal jelentése szerint egyharma-dát április 30-ig már földol-gozták, tehát van remény a kitűzött határidő megrövidí-tésére is.

Megkérdeztük dr. Gál Gyulát, a megyei földhivatal vezetőjét, hogy ez a nagy munka mikor kamatozik a gyakorlat számára. Azt a választ kaptuk, hogy me-gyénkben 1971. január 1-től minden darabka földet hiva-talosan hektárral, illetve négyzetméterrel mérnek. Számolnak azzal, hogy a tu-datunkba és nyelvhasznála-tunkba berögződött katasz-teri hold nehezen adja át he-lyét az új mértékegységek-nek, ezért a gépi adatok visszaérkezése után termelő-szövetkezetek, állami gazda-ságok, egyéb érdekelt válla-latok, községi tanácsok és területi adatokat felhasználó más szervek részére körül-tekintő szervezéssel, minden részletkérdést tisztázó ta-pasztalatcseréket, tájékozta-tókat, megbeszéléseket szer-veznek majd.

H. D.

Válaszol az illetékes:

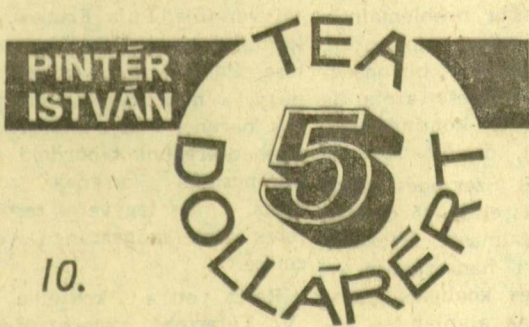
Csak személyesen

Lapunk április 23-i szá-mában Nincs elég tanyai posztás címmel foglalkoztunk Bálint Antal olvasónk pana-szával. Azt írta, hogy decem-ber elseje óta nem jár levél-kézbesítő körzetükben, a mórhalmi tanyavilágban: a postán kaphatják meg a címzettet a levelet, vagy odaadják annak, aki arrafelé megy. Levélírónk szerint így kézen-közben már több posztai küldemény kallódott el.

Dr. Hódi István, a Szegedi Postaigazgatóság vezetőjének helyettese ezzel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztat:

„Mórhalom postahivatal egyik külterületi járásában a házhoz kézbesítés munkaerő-hiány miatt 1969. december 1. óta szünetel. A külterü-leti kézbesítői létszámlhiány megszüntetéséért a mórhal-mi postahivatal vezetője út-ján az ottani községi tanács vb segítségét is kértem. En-nek ellenére jelentkező hiá-nyában munkaerőt nem sike-rült felvennem. A hiva-talt felhívtam, hogy az érin-tett külterületen lakók cí-mére érkező küldeménye-ket — amíg a házhoz kéz-besítést újból biztosítani nem tudom — a hivatalban kézbesítse. Felhívtam továb-bá, hogy a levéltitok meg-őrzése és a küldemények el-vezetésének megelőzése ér-dekben külterületi lakosok-nak mások címére szóló kül-deményt ne adjon át kézbe-sítésre.”

Szöveg nélkül

Megmutattam ideiglenes tartózkodási engedé-lyemet, amelyet a Bevándorlási Hivatal állí-tott ki, három évre. Csak a három év eltelte után folyamodhattam volna végleges letelepe-dési engedélyért. Az egyik FBI-os erre elővett egy papírt, amelyet szintén a Bevándorlási Hivatal állított ki, s amelyen az állt, hogy az 1934-ben Márianádasdon született Kása Berta-lan hontalan személy, többé nem rendelkezik tartózkodási engedéllyel, mert azt visszavonták.

— Most mi lesz velem? — kérdeztem elámul-va.

— Velünk jön az Emigration Service vizsgálati fogdája. A többit majd ott megtudja... Velük mentem, de nem azért, mert kíváncsi voltam a továbbiakra, hanem azért, mert mást nem tehettem.

— Ne félj szívem — mondta Ruth könnyes szemmel —, van egy újságíró ismerősöm, az majd segít. Csak légy türelmes, nem hagy-lak el...

Lám, az imént, amikor a harmadik emeleten balra fordultunk, már azt hittem, hogy Ruth az enyém. És most tovább gyakorolhatom a tü-relem erényét, ráadásul fogdában, amelyet újonckoromban sikerült elkerülnöm.

Türelmem pedig kétszeresen is szükségem volt ezen az éjszakán.

Tudniillik a poloskák miatt. Ezek a kelle-metlen állatok mindenestre megkíméltek at-tól, hogy megint Ruthat álmodjak, s aztán rá kelljen ébrednem a keserű valóságra. Nemcsak álmodni nem hagytak, hanem aludni sem. A már gyermekkorom óta tudtam, hogy a po-loska szemtelen. A tanítóm egy alkalommal szemtelen poloskának nevezett, mert rajzsze-gét tettem a székre, és beleült. A Jenki polos-

ka egyszerűen kibírhatatlan, azt csak ezen az éjszakán tudtam meg, az Emigration Service fogdájaiban. Egyszerűen érthetetlen, hogy ez a szervezet, amelyben ezek és ezek kapják fizet-süket csak azért, hogy ne engedjenek be kel-lemetlen lényeket Amerikába, miképpen ad-hatott otthont ilyen kellemetlenkedőknek. Meg-jegyzem, valamiképpen a poloskák ellen is kü-zdöttek, nemcsak ellenem. Ezt abból gondoltam, hogy nemcsak a cellám, hanem a reggelire ka-pott étel is rovarpor szagú volt. Ezt a csoda-szert azonban a poloskák vígan ették, semmi bajuk sem esett tőle, sőt, csak növekedett az étvágyuk, amelyet aztán belőlem elégítettek ki.

Alig vártam, hogy reggel legyen, és megsza-badjuk a szemtelen elősídkit.

Reggel egy fokkal sem jobb modorú Jenki elé kerültem, de legalább megtudtam, miért törték rám a szállodaszobában, éppen a legalkalmatla-nabb pillanatban.

Egy Burt nevű úriember színe elé vezettek. Igazi amerikai tempóban támadt rám:

— Azonnal mondja meg, hogy kik a cínko-sai és milyen titkos üzenetet akart átvenni ab-ban a szállodában!

Csak ennyit mondtam neki:

— Nem értem, mit beszél!

Burt meglazította a nyakkendőjét, mint aki nagy munkához készülődik.

— Mi majd megértjük magával! — fenye-getett. — Megvannak az eszközeink, hogy ma-gát szóra bírjuk!

— Például mi? — kíváncsiskodtam nyugodtan, hiszen nemigen bírhattak szóra: nem tudtam semmit.

Burt elővette az asztalfiókból a Magyar Nem-zetmentők Bajtársi Körének teájáról szóló meghívót, és diadalmasan az orrom alá tartotta.

— Például ez!

— Ez? — csodálkoztam. — Mit akar ezzel?

— Ez a bizonyíték, hogy maga a helyszínré ké-szült, aljas tervét végrehajtani!

Nem tudtam megérteni, miért aljas terv az, ha valaki honfitársaival szeretne találkozni, hogy anyanyelvén beszélhessen. De eszembe ju-tott a tegnapi délutáni újságikk. Csak nem en-gem gyanúsítanak, hogy Csánkó vezérelnők éle-tére törnek?

— Ha azt az alakot keresik, aki le akarja lö-ni azt az öregurat, akkor rossz helyen tapo-gatóznak! — mondtam higgadtan. — Két okból is lehetetlen, hogy megöljem. Először is, nem

ismerem, másodszor pedig én még egy csirké-nek sem tudnám elvágni a nyakát.

— Ismerjük mi már az ilyen fickókat — mon-dta a nagyhasú Burt. — A Bob is ilyen volt. Sőt, vegetáriánus...

— Ki az a Bob?

— Hogyhogy ki? A virginai gyilkos. Egyszer megkérték, hogy nyisson ki egy marhanyelv-konzervet, és rosszul lett tőle. Azután megölt tizenkét nőt. Tizenhat éves volt a leg fiatalabb, tizenhét a legidősebb. Ehhez mit szól?

— Mit szólnak? — kérdeztem vissza kihívóan.

— Mit fecseg itt összevissza? Hülyének néz bennünket?

Jobbnak láttam, ha hallgatom. Igent nem mer-tem, nemet pedig nem akartam mondani, mert ha nem muszáj, nem szoktam hazudni. Valóban, örültem tartottam Burtot meg a társait. Mi a nyavalyát akarnak tőlem? Tiszten én aztán iga-zán biztos voltam benne, hogy semmi közöm sincs az egészhez. Hagyjanak engem békén, és kész!

— Úgy; tehát nem válaszol?... Úgy is jó! Majd én mindjárt bizonyítom magának, hogy nem vagyunk hülyék!

9.

Örültem ennek az ígéretnek. Elmeállapota tö-kéletességének legfőbb bizonyítékát akkor adha-ta volna, ha azonnal szabadon enged, s abba-hagyja ezt a felesleges és értelmetlen faggató-zást. De Burtnak esze ágában sem volt elenged-ni. Diadalittasan harsogta:

— Miből szállt meg a Hotel Clive-ban? ... Miért nem jelent meg egyszer sem ezen a lak-helyén, és miért töltötte az éjszakákat albélet-ben? ... Miért szereltették le a magyar had-seregéből? ... Miért nem volt hajlandó válaszol-ni honfitársaiknak, amikor otthoni tevékenysége felől érdeklődtek?

Burt villámgyorsan hadarta a kérdéseket, szünet nélkül, nem engedett időt a válasza-ra. Sőt, a végén is belefojtotta a szót.

— Hallgasson! Ezek a kérdések már a maga főbenjáró bűneire vonatkoznak. Törvényeink szerint kötelességem felvilágosítani, hogy a vá-laszadásnál jelen lehet az ügyvédje. Kérem, kö-zölje ügyvédje nevét és címét.

— Nincs ügyvédem — mondtam.

(Folytatjuk.)